

ניבים עלון קיבוץ געש

גיליון מספר 1910/41 ה- 22 באוקטובר 2021. עורכת קרינה פלדמן

לזכרה של חברתנו, דליה מורן. יהי זכרה ברוך.

תרבות געש

ב- 30.10 יתקיים
טיול משפחות לנחל
ערוגות.
להרשמה בלוח
המודעות

דליה מורן פסח שנות ה-70
צילום: יושקו (יוסף) רובין

לפני כחודש נפרדנו מחברתנו היקרה, דליה מורן ז"ל.

דליה היתה אשת חינוך, למדה מוסיקה וניגנה בפסנתר ואקורדיון. ארכיונאית, ניהלה את ארכיון השומר הצעיר יד יערי בגבעת חביבה, עזרה להקמת ארכיון הנשיא חיים הרצוג וניהולו במשך 13 שנה.

דליה כתבה מידי פעם מאמרים לניבים. מפגישותיי איתה, פגשתי אישה חריפה, שופעת ידע בכל תחום כמעט, עם חיוך לבבי ונעים. נוחי על משכבך בשלום.

יהי זכרה ברוך.

מוזמנים לקרוא את ההספדים של בני משפחתה וחבריה בחלקו הראשון של הגיליון.

בחודשים האחרונים החלו סבב מפגשים בנושא השינוי בגעש. צוות השינוי ואורחות החיים בקיבוץ הביא שתי הצעות לדיון. הצעה אחת, מודל השיוך והצעה נוספת "מדור לדור". מוזמנים לעקוב אחרי המפגשים על מנת לקבל את מלוא הידע הנחוץ לקבלת החלטה בקלפי.

ולגליון הנוכחי. במסגרת חגיגות 70 שנה לגעש, ביקשתי מיוסי שורר לשתף אותנו בסיפור העליה מברזיל לארץ. (עמוד 17)

בחג סוכות האחרון, נערי געש הפיקו את פסטיבל האוכל שהיה אירוע קהילתי מוצלח, אחרי שנבצר מאיתנו לחגוג את ראש השנה בצוותא.

לצד פסטיבל האוכל, הוקמו אוהלים, הוקרן יומן השנה של געש 2021 ובשעת ערב מאוחרת יצאו הילדים עם ההורים לטיול בשמורה.

ביקשתי מעילאי ברק שמרכז את פעילות הנעורים לספר על ההפקה של הפסטיבל. (עמוד 20-21).

מוזמנים להמשיך ולשלוח סיפורי ילדות שלכם, במסגרת חגיגות 70 שנה לגעש.

תודה רבה לשושי הר נוי על ההגהה.

קריאה מהנה!

karinafeldman@gmail.com

את נוסח קורות חייה חיברה דליה בעצמה והורתה לבנותיה היכן למצוא את המסמך הכתוב

דליה מורן נולדה ב-13 ביולי בשנת 1935, י"ב תמוז תרצ"ה בשכונת בורוכוב בגבעתיים, לאביה נח ברקאי שנולד בפתח תקווה ולאימה שרה לבית זק ילידת רוסיה. מגיל 7 למדה דליה לנגן בפסנתר ולימדה את עצמה לנגן באקורדיון. נעוריה עברו בתיכון-חדש בתל אביב ובפעילות בתנועת הנוער העובד.

ב-1953 יצאה עם גרעין "נתיב שדה" להכשרה בקיבוץ גשר ובראשית 1954 – לנח"ל, וממנו נשלחה להיות מדריכה בסניף הנוער-העובד בחולון. רכז הסניף היה רמי ולטר-מורן. המפגש ביניהם הוליד קשר והקמת משפחה בקיבוצו של רמי, קיבוץ יגור, שבו נולדו שתי הבנות הראשונות מרית ונטע. מיגור עברה המשפחה לקיבוץ געש ובו נולדו הבנות אסיא ומירב.

בשנות ה-70 יצאה המשפחה לשליחות מטעם הסוכנות היהודית, ודליה היתה מורה למקצועות הומניים בבית הספר היהודי לאון פינלו בלימה שבפרו.

כחברת קיבוץ ובמשך שלושים שנה עבדה בחינוך מיוחד, בהוראת מוזיקה והיתה מחנכת בבית הספר התיכון רמות חפר וכיתות יסוד בקיבוץ געש. בכל השנים האלה ליוותה את הפעילות המוזיקלית בחגים ובאירועים בגעש תוך שהיא לומדת מוזיקה באוניברסיטת תל אביב וכותבת עבודת מחקר על תולדות החינוך העברי בארץ ישראל לתואר שני במדעי החברה.

לאחר שסיימה תואר שני נוסף, הפעם במדע הארכיונאות באוניברסיטה העברית בירושלים, התחילה דליה לעבוד בארכיון בגבעת חביבה והיתה לאחת מראשי תחום הארכיונאות בישראל. היתה חברת מועצת הארכיונים העליונה של מדינת ישראל, חברת הנהלת איגוד הארכיונאים, מבקרת האיגוד, חברת מזכירות ארגון הארכיונאים הקיבוצי וחברת כבוד של האיגוד הארצי מ-2009.

דליה ניהלה את ארכיון השומר הצעיר יד יערי בגבעת חביבה ובתום עשרים שנות ניהול, הוזמנה להקים את ארכיון הנשיא חיים הרצוג, הנשיא השישי של מדינת ישראל. את הארכיון הזה ארגנה וניהלה במשך 13 שנה במסגרת יד הרצוג, עד פרוץ מגיפת קורונה.

במשך חייה נשאה דליה בתפקידים שונים בקיבוץ: חברת מזכירות הקיבוץ בשתי קדנציות שונות, עמדה בראש ועדת החינוך, ריכזה את בית הספר המקומי בגעש, היתה חברה בוועדה לעזרה הדדית ורכזה התרבות של מועדון הוותיקים וריכזה את ועדת אבלות, שם יזמה את מפעל ההנצחה של החברים "דפי זיכרון" לכל חבר וחברה שהולכים לעולמם.

הפעילות הפוליטית היתה לחם חוקה של משפחת מורן לאורך השנים. דליה לקחה בין היתר חלק פעיל בארגון "מחסום ווטש".

בראשית 2018 נקרא על שמה "חדר אמנות" בגבעת חביבה, לאות הוקרה על תרומתה הייחודית ורבת השנים כמנהלת ארכיון השומר הצעיר.

בשנת 2018 הוציאה את הספר "רמי ודליה סיפורי חיים".

בשנת 2021 הוציאה את הספר "היום" – יומני נעוריו של הילד רמי ולטר, בן זוגה, אשר ראה אור בשתי מהדורות שאזלו.

דליה הלכה לעולמה ב-15 בספטמבר 2021, לפני כניסת יום כיפור, ביום רביעי ט' תשרי תשפ"ב. התאריך העברי המדויק שבו הלך לעולמו 14 שנה לפניכן בן זוגה וחברה היקר לחיים, רמי מורן.

השאירה במותה את ילדיה מרית ח'ק, נטע ודניאל, אסיא ואדו, ואת מירב, את נכדיה שמרי ולולו, אורי ויערית, אלי ועמר, עירא וניבי, נגה, גלי, מיה ואת ניניה: רומי, גל וגבי.

דני אוסטרובסקי- חברה לגרעין הנח"ל

צילום יוסף (רובין) יושקו

כשב-20 באוגוסט 1952 נפטר יצחק שדה, היינו אנחנו, קבוצת נערים ונערות מסניף הנוער העובד בשכונת בורוכוב, במחנה עבודה בקיבוץ נתיב הל"ה. נקשרנו מאד לחברי הקיבוץ, וקיווינו שבבוא העת תייעד אותנו מזכירות הקבוץ המאוחד להשלמת הקיבוץ הזה. הדבר לא קרה, כי בסופו של דבר יועדנו לבית גוברין.

הקשר שלנו עם נתיב הל"ה מכאן, ודמותו של יצחק שדה, על כל מה שסימל לנו, מכאן, הביאו את דליה, להציע לקרוא לגרעין שלנו "נתיב - שדה". היו אז עוד שני גופים שקראו עצמם על שמו: "משאבי שדה" בנגב, ו"שדה יצחק" בשרון.

לקראת צאתנו להכשרה צירפה הנהגת התנועה אלינו, הבורוכובים, קבוצת מחיפה, מירושלים, מראשון לציון ועוד, וכך היינו לגרעין הארצי הראשון של תנועת הנוער העובד, שבשיאו מנה כ-120 חברות וחברים.

לתנועה הצטרפנו כשהיינו תלמידים בשתי כתות ה', בביה"ס ע"ש בורוכוב בגבעתיים: אני, דני, מכיתה ה'1 - בקבוצת "עומר-אלומה", ודליה מכיתה ה'2 - בקבוצת "סער-נחשון". כנוהגם של ילדים בגיל הזה, מדי פעם היינו מתגרים אלו באלו, אבל בתנועה איחדו אותנו לקבוצה אחת, שהייתה לגרעין של הגרעין העתידי. והנה קוריוז: כשיום אחד מרדנו במדריך של "עומר-אלומה" שלא מצא חן בעינינו, פרשנו והקמנו תת-קבוצה, וקראנו לה - "געש"...

דליה (אז - דליה ברקאי) התבלטה מיד פְּדָמוֹת דומיננטית ומשפיעה ביותר, הן בחריפות שְׂכָלָה, הן בכושר ביטויה, והן בְּהִנְהָגָתִיּוֹת הטבעית שהייתה טבועה בה. דבר זה בא לביטוי בתרומתה האישית בכל פעולותינו: נוסף על פעילותה בתחום החברתי תרמה משמעותית גם בתחום התרבותי-מוסיקלי, כפסנתרנית-אקורדיוניסטית וכמארגנת שירה. מוסיקה הייתה לדליה ולי אהבה משותפת.

אחרי שהתגייסנו לנח"ל, והיינו צריכים להחליט את מי לְ"נָדֵב" לתנועה לצורכי הדרכה, עלה, כמובן, שמה של דליה. אני זוכר שכשזה עלה לדיון, הבעתי את התנגדותי להפריש את דליה לאחוזי ההדרכה, בנימוק שהיעדרה משורותינו ידלדל אותנו ויפגע בגיבושנו כחברה שהתקבצה מסניפי התנועה השונים ואמורה להתלכד לגרעין אחד.

המשך בעמוד הבא

דני אוסטרובסקי- חברה לגרעין הנח"ל

רמי ודליה

לא הצלחתי אז. אבל לדליה באה ההצלחה ממקום אחר: בסניף התנועה בחולון פגשה את רמי מורן, ומאז לא נפרדו דרכיהם. אכן - "פגישה לאין קץ". רמי מיגור - מעוז קיבוץ הקיבוץ המאוחד, דליה - מטובי החניכים בנוער העובד, ושניהם מוצאים את ביתם המשותף בקיבוץ של השומר הצעיר דווקא. לכאורה - פרדוקס, למעשה - מימוש אמיתי של האישיות העמוקה של כל אחד מהם בהתאם להשקפת עולמם: רחבה הרבה יותר מאשר היצמדות למחנאיות צרה.

בדרך זו מימשה דליה את דרכה ופעולתה: אם בפעילות בקיבוץ עצמו, אם מחוצה לו, כמו בניהול הארכיון של הקיבוץ הארצי ובפעילות חברתית-חינוכית-כללית בקיבוץ הארצי, ואם בשליחות בחו"ל. אבל יותר מכך - בפעילות החברתית-פוליטית בארץ כולה, בהשתתפותה במאבק למען שוויון חברתי, לדמוקרטיה ולחיסול הכיבוש, בלא להצטמצם בדלת אמות של הבית הקיבוצי. ועם כל זאת - הקפידה להמשיך ולשמור על קשר הדוק ומתמיד עם כל חברה ב"נתיב שדה".

מערוגתה של הכשרת "נתיב שדה" כבר נתלשו ונעקרו שתילים ופרחים רבים, עכשיו נעקר אילן גבוה ונישא בדמותה של דליה. נזכור אותה תמיד, באהבה ובגעגועים. צר מאד על פרידה כואבת מחברה יקרה, מעמודי התווך של נתיב שדה, בחברות אמיצה, בדעה מוצקה, באמונה בדרך, וגם בנגינה ובשירה. לכתה פוער בקרבנו חלל גדול ואנו הולכים ומתמעטים. ננצור את זכרה בליבנו תמיד, עד יום אחרון.

היום, 20 בספטמבר 2021, כשאנו מביאים למנוחת עולמים את דליה, רעייתו וחברתו לחיים של רמי מורן, מלאו בדיוק 14 שנים למותו - נניח פרח גם על קברו. יהי זיכרם של השניים ברוך.

**"היא זו שנתנה לגרעין
שלנו את שמו,
דומיננטית ומשפיעה
בכושר ביטויה חריפות
שכלה**

**וכושר ההנהגה שהיה
טבוע בה.**

**מערוגתנו נתלשו שתילים
רבים, עם לכתה נעקר אילן
גבוה ונישא "**

לזכרה של דליה/ מאת שבתאי אבני

דליה ב"קיבוץ לומד". שנות ה-80

"בשנים הראשונות של געש רצינו לקלוט צעירים שיביאו לנו את החוויה הארץ ישראלית החסרה לנו. דליה מגבעתיים ורמי התאחדו למשימה זו"

דליה, אנו נפרדים ממך לאחר שנים רבות של חיים משותפים בבית געש. הפרידה היא הגורל, זהו חוק החיים.

קיבלנו אתכם לגעש, דליה ורמי, ברצון ובשמחה בשנים הראשונות של געש. רצינו לקלוט צעירים שיביאו לנו את החוויה הארץ ישראלית החסרה לנו. יגור וגבעתיים התאחדו לאותה משימה. תרומתכם הייתה מכרעת ביצירה של האווירה התרבותית, בשדה החינוך, ובפעילות החברתית הענפה. הסיפור האישי והמשפחתי הוא ארוך ועשיר.

הייתם משפחה מגויסת. רמי ניהל את השלט מעל הטירה עם מספר הימים במלחמת הלבנון הראשונה. אני בטוח שלו היינו בכושר בריאותי היינו בין משתתפי ההפגנות בבלפור, כפי שהיינו בכיכר בלילה רצח רבין.

הדאגה העמוקה למתרחש בעשורים האחרונים בארץ לא נתנה לנו מנוח. כאשר על כף המאזניים, מונחים גורל העם וגורל המדינה. תמיד רצית לקחת חלק ולהיות שותפה לכל הנעשה בסביבתך. דבר שבא לידי ביטוי בארגון מועדון הוותיקים של קיבוץ געש.

דליה, בשנים האחרונות, כבר בערוב ימינו, התהדק הקשר בינינו בחוויות משותפות, בהליכה משותפת לקונצרטים, סרטים וארוחות ערב משותפות.

האולם של כפר שמריהו היה אהוב עלינו והשיח תמיד היה על מה עדיף: המוזיקה הסינפונית או הבארוק. או גם וגם. דליה אהבה הרכבים קטנים של מוזיקה קאמרית. בסרטים, אהבה את הטובים והחדשים ברשימה.

בשנים האחרונות היית עסוקה מאוד בהכנת היומן של רמי. ואכן יצא ספר מרגש שמתאר את השנים של חיי קיבוץ ובניית המדינה.

הקורונה וסכנותיה לאנשים מבוגרים כמונו גרמה לניתוק הקשר האישי והשיחות היו לרוב טלפוניות.

השאלה האחרונה של דליה אלי הייתה בנושא האנטישמיות בפולין בעקבות דיון בעיתונות. לא הספקתי להשיב לה.

הברכה שלי לשנה החדשה עוד הספיקה להגיע אליך למיטת חוליך.

דליה, אנחנו, בגעש נפרדים ממך ואת מוצאת מקום למנוחתך, ליד רמי, אהבת חייך.

יהיה זכרך ברוך

ספד במברק נשיא המדינה, יצחק (בוז'י) הרצוג

זכינו אנחנו, משפחת הרצוג, לעבוד עם דליה שנים רבות בפיתוח הארכיון על שם חיים הרצוג ז"ל, נשיאה השישי של מדינת ישראל ואבי משפחתנו. באופן אישי שמחתי תמיד לשוחח עם דליה על כל דבר שבעולם, תמיד ידענית מופלגת ובעלת הבנה חדה.

אתכם באבלכם הכבד על לכתה של דליה זכרה לברכה, אם המשפחה האהובה שלכם. תנוחמו בנחת העצומה שהבאתם לדליה כל חייה וכמובן בהישגים הגדולים שלה בעולמה המקצועי.

מי ייתן שלא תדעו עוד צער, ולכם ולקיבוץ געש תנחומים מכל הלב ממיכל וממני.

מחבק,

יצחק הרצוג, נשיא המדינה, ירושלים

דליה עם אסיא, געש שנות ה-60

**"הקימה מן היסוד את
ארכיון יד חיים הרצוג.
נדיר להיתקל בעבודה
ארכיונאית כה מקצועית.
לא זנחה את עבודתה גם
כשתכפה עליה מחלתה.
ננציה את זכרה"**

באתי לכאן לשאת דברים לזכרה של דליה ולחלוק כבוד אחרון בשם משפחתנו, אחי נשיא המדינה, אני, ושאר בני משפחתנו ובשם עמותת ההנצחה יד חיים הרצוג, העוסקת בהנצחת אבינו, הנשיא חיים הרצוג.

דליה עבדה כארכיונאית בעמותת החל משנת 2007, קרוב ל-14 שנה, למעשה היא הקימה מן היסוד את ארכיון יד חיים הרצוג, ארכיון המתעד את חייו הציבוריים של אבינו – מכלול פעילותו הציבורית, כתביו, נאומיו ועוד ועוד. דליה בנתה, פתחה וטיפחה את הארכיון והיא עשתה זאת במקצועיות מהמעלה הראשונה. אבל גם – ולא פחות חשוב – מכל הלב. באמת ניכר שהיה לה אכפת. כך, למשל, כשנסעה באופן פרטי לארצות הברית, טרחה לגשת לאו"ם, לחפש תיעוד היסטורי הקשור באבינו. וגם כשתכפה עליה מחלתה, והיא נאלצה לעבור טיפולים – גם אז לא זנחה את העבודה בארכיון עד שלב מאוד מתקדם.

אין ספק שדליה היתה מופת למקצוענות בתחום הארכיונאות. העבודה שעשתה בארכיון שלנו, היתה יוצאת מן הכלל, התאפיינה בידע עמוק בתחום, בדיוק רב ובסדר ראוי לציון. כשהתחלנו השנה לערוך דיגיטציה של המסמכים בארכיון, ומדובר בכמה מאות ארגזים, גייסנו לעבודה חברה מהמובילות בארץ, העובדת עם משרדי ממשלה וגופי הביטחון הרגישים ביותר. מנהל החברה אמר לי "נדיר להיתקל בעבודה ארכיונאית כל כך מקצועית ומסודרת". לצערי, דליה כבר לא היתה שם לשמוע את המחמאות, מפאת הקורונה ומפאת מחלתה, אבל דאגנו להעביר אותן אליה.

אני נחשפתי לדליה יותר מקרוב בשנים האחרונות והתרשמתי ממנה מאוד, מצאתי בה לא רק אשת מקצוע מעולה, אלא גם אדם סקרן, אינטליגנטי, חריף, ידען, בעל הגיון בריא, אדם היודע לתת עצה טובה בתחומים כאלה ואחרים.

דליה תחסר לנו לא רק כאשת מקצוע, אלא גם כאדם.

דליה, אנחנו נפרדים ממך היום בצער רב. אני שמח שזכינו לעבוד איתך ולהכירך. אנחנו נזכור את דליה וכמו שאמרתי לנטע בשיחה בינינו לאחרונה, אנחנו נמצא את הדרך הראויה להנציח את זכרה בארכיון ובאתר שלנו.

אני שולח לכל אוהביה ומוקיריה של דליה את תנחומינו הכנים, ואומר למשפחתה מכל הלב: מי יתן ולא תדעו עוד צער.

יהי זכרה ברוך.

ספד דודו אמיתי, יו"ר איגוד הארכיונאים הישראלי

**"נושאים את זכרה
בהערכה כשליחת
להכשרת ארכיונאים
המעודדת לאמץ
פרקטיקות מקצועניות.**

**שליחותה תלווה אותנו
כמי שהיתה מראשי תחום
הארכיונאות בישראל"**

דליה בכנס ארכיונאים

דליה הייתה מראשי מקצוע הארכיונאות במדינת ישראל ובמגזר היישובי בפרט. בנוסף להיותה מנהלת ארכיון השומר הצעיר יד יערי בגבעת חביבה והקמת ארכיון חיים הרצוג, הרבתה להדריך ולהכשיר ארכיונאים חדשים וותיקים בסיורים, הדרכות והרצאות שנתנה במסגרות שונות בהם עודדה את המשתתפים לאמץ פרקטיקות חדשניות מקצועיות לתיעוד והנגשה.

היא הייתה חברת מועצת הארכיונים העליונה, חברת הנהלת האיגוד ופעילה בוועדותיו השונות וכיהנה כמבקרת האיגוד עד לפני שנים מספר. על כך ועל עוד מפעלים רבים הוענקה לה תעודת חברות כבוד של האיגוד הישראלי לארכיונאות ולמידע בשנת 2009.

רבות ורבים מאיתנו נושאים את זכרה בתודה והערכה. דליה הייתה שליחה כל חייה הבוגרים. השליחות הזאת תלווה אותנו גם בעתיד.

ספד יובל דניאלי, בשם ארכיון יד יערי

דליה עם אחיה מודי ברקאי

עצוב לכתוב דברים לזכרה של דליה מורן. הגם שסיימה לעבוד בארכיון יד יערי לפני שנים. עדיין דמותה כל כך נוכחת בארכיון, מגיבה, אכפתית ודעתנית. עד היום כאשר מדברים על הארכיון התנועתית של השומר הצעיר- יד יערי, הוא מתחבר בנשימה אחת לדליה מורן כמעצבת את דמותו. אני מעלה על דעתי שדליה הייתה אומרת, בציניות העוקצנית שלה; הספד מטעם הארכיון מיותר. הוא ונוכחותו הם התייעוד הטוב ביותר למעשי ודי בהם.

דליה נולדה ברמת גן וגדלה בשכונת בורוכוב הסוציאליסטית בגבעתיים. חניכת הנוער העובד ומדריכה בתנועה בקן חולון.

דליה ניהלה את הארכיון משנת 1989 עד פרישתה בשנת 2007, כמו הייתה שמוצניקית מלידה. במקצועיות ובתנועתיות. דאגה שכל פרט שומרי, קטן כגדול, חשוב וזוטר יכנס אל הארכיון למשמרת קבע. בתקופתה נוסד ארכיון מפ"ם האוצר בתוכו את כל המורשת הפוליטית של התנועה ממפלגת השומר הצעיר של שנות הארבעים ועד מפלגת מרצ של ימינו.

עוד תכונה חשובה נשאה עמה: חברות אישית ועבודת צוות. דליה הייתה זו שגייסה אותי לארכיון בשנת 1997. אני שבאתי ממחוזות היצירה ואינני ארכיונאי במקצועי. היא בקשה את תרומתי האחרת. וכך היא התנהלה גם עם אחרים. חשוב האדם ולא התואר. חשוב המעשה ולא הייחוס.

בשנת 2017 עשור לאחר פרישתה לגמלאות מהארכיון, הקדשנו בשותפות המשפחה את חדר יצירות האמנות האורגינליות שבארכיון לציון פועלה של דליה מורן. היה לה יחס עמוק ורגשי ליצירה באשר היא, והמחווה התאים לרוחה היצירתית.

"להיות אחראית לארכיון התנועה זה לבוא כל בוקר לארכיון, להיזכר בבן אהרון שאמר 'עוד צפוי לנו עבר מזהיר'. אך לדעת שהוא היה, ומי שמתכחש לו ואינו מכבדו - ההווה שלו דל ועתידו לוט בערפל, כדברי יגאל אלון" - דברים שכתבה דליה בשעתו.

ספד יובל דניאלי, בשם ארכיון יד יערי

**“ כשמדברים על הארכיון
התנועתי הוא מתחבר
בנשימה אחת לדליה מורן.
בתקופת ניהולה נוסד
ארכיון מפ"ם האוצר בתוכו
את המורשת הפוליטית
מראשית השומר הצעיר ועד
מפלגת מרצ של ימינו. ”**

דליה מורן היקרה! ההווה שלך לא היה דל אלא עשיר במעשיך הקיבוציים, החינוכיים, הפוליטיים, המוסיקאליים, הארכיונאים והמשפחתיים.

משורר תהילים כתב: "בקש שלום ורדפהו". שנאת את המלחמה ורדפת את השלום. יחד עם רמי נלחמתם על דעתכם הפוליטית בימים שהבנים היו עדיין בלבנון. אז נפגשו לראשונה דרכנו, "בטירה בגעש".

דליה, אהבתי וכבדתי אותך. את היית דמות שתמיד אפשר היה להחליף עמה דעה, מילה, רעיון. נתת חבל ארוך של עצמאות מחשבתית, יצירתית ומעשית.

אנו משתתפים בצער הבנות, הנכדים, קיבוץ געש, ידידים וחברים, אנשי הארכיון התנועתי וקהילת הארכיונאיות והארכיונאים בארץ. בארכיון השומר הצעיר ננצור את זכרה של דליה קרוב אל ליבנו, ודמותה תלווה אותנו תמיד במעשה הארכיוני היום-יומי שלנו.

יהי זכרה ברוך.

"כמה נרחבת הייתה שיחתנו לאורך השנים. את פיתחת איתי תחביבים חדשים, התעניינת בכל פרט בעבודה ובלימודים. לפני חודשיים ניסית בעדינות להגיד לי שהסוף מתקרב. ישבנו שנינו ובכינו מחובקים במשך חצי שעה"

דליה עם הנכד עירא

סבתוש, איך אני יכול לכתוב לך הספד? רק כתבתי כמה מילים וכבר הדמעות זולגות. לקרוא דבר כזה מול קהל מרגיש לי בלתי אפשרי. אני יודע שהלכת מאתנו בצורה כביכול הכי טובה שיש, בלי כאב, מוקפת אהבה ומשפחה ואחרי שהספקת להיפרד, אבל בכל זאת – קשה לי מאוד לקבל את זה. היית בשבילי יותר מסבתא. היית בשבילי חברת אמת. אומרים לי שבמקום להיות עצוב על זה שאיבדתי סבתא כמוך, אני צריך להיות שמח שהייתה לי ההזדמנות להיות לידך, ולהיות מאושר על הקשר המיוחד שהיה לנו. אז אני גם שמח, אבל גם מאוד עצוב.

כשביקרתי אצלך לפני חודשיים עוד בבית החולים, וניסית בעדינות לגרום לי להבין שהסוף מתקרב, היה לי קשה מאוד לשאת זאת. ישבנו שם שנינו ובכינו מחובקים במשך חצי שעה. לבסוף אזרתי אומץ ושאלתי אותך "סבתא, אם לא תהיי פה, יש משהו שהיית רוצה שאעשה?" ואז אמרת לי בקול חנוק "תפתח אלבום, תראה את כל הזכרונות, ותהיה שמח על מה שהיה". אז סבתא, בימים האחרונים עשיתי בדיוק את זה – חרשתי את כל האלבומים הישנים שלך, קראתי שוב ושוב חלקים בספר שכתבת על המשפחה, ונראה לי שאני מתחיל להבין למה התכוונת. השארת לנו כזה אושר של תיעוד ושל מידע, שלשקוע בו זה ממש כמו לחיות לצד האנשים עצמם.

כך למשל, למרות שהוא נפטר 20 שנה לפני שנולדתי, נראה לי שאני כבר מכיר את אבא שלך מצוין. אחרי כל כך הרבה תמונות וסיפורים עליו, אני ממש מרגיש קרוב אליו. ואפילו עבור סבא זיידה שלך, אדם חרדי שנפטר לפני יותר מ-50 שנה, אני פתאום מרגיש קרבה מיוחדת. ברור לי למה אהבת אותו כל כך, ואני חושב שאולי הקשר שהיה לך איתו מזכיר קצת את הקשר שלנו. אני מקווה שגם בהמשך אוכל לפתוח אלבום או שניים, להזכר ולהרגיש קרוב אלייך שוב.

יומיים אחרי שהלכת פתחתי בטלפון את תכתובת הוואטסאפ שלנו וגללתי קצת למעלה. ראיתי פתאום עד כמה נרחבת הייתה השיחה שלנו – איך פיתחת איתי תחביבים חדשים, שאלת אותי על כל דבר בעבודה ובלימודים, ביקשת הסברים ודוגמאות והיית מעודכנת בכל פרט, ואיך אני תמיד שמחתי לעדכן ולספר. קשה לי לדמיין את השיחה הזו פתאום מפסיקה ונעלמת מחיי. אנחנו פה נהיה בסדר, סבתא, את לא צריכה לדאוג לנו. אבל תדעי לך, שתחסרי לי מאוד מאוד.

אוהב וממשיך לאהוב. הנכד שלך, עירא

**“היית עבורי קצת פיצוי
לאמא שלי.
כבר מתגעגע לשיחות
על ספרים שהחלפנו
בינינו ונפתחו לכיוונים
בלתי צפויים,
זה היה מובן מאליו
ועכשיו צובט בלב כי
נגמר”**

ויוו וויוו כך הם קראו זה לזה. רמי ודליה שבחייהם ובמותם לא ממש נפרדו. אחרי לכתו של רמי שמה דליה את תמונותיו על הקיר שמול כורסתה בסלון. את הקבר שלו ביקרה לפחות פעם בשבוע. ממשיכה לחיות אתו, ועכשיו גם להיות אתו במקום היפה הזה. דליה שהייתה עבורי קצת פיצוי לאמא שלי שקראו לה דליה ומתה לפני המון שנים.

אכפתניקית הייתי קורא לה. מתעניינת וחוקרת, סקרנית לכל דבר ובעיקר לבני המשפחה. מעורבת בכל צעד של נכדיה. יותר מפעם אחת עדכנה אותי בדברים שקשורים לילדים שלי הנכדים שלה, כי הם שיתפו אותה לפני.

זוכרת כל יום הולדת ומתייחסת אישית לכל בן משפחה. את יום שלושים שנות נישואי עם נטע הזכירה לנו כשהיא במיטת חוליה.

קבלות השבת שלנו שעליהן נטע מקפידה כבר שנים, הן עוד מתנה שלה לחיינו.

קראתי לה סבתאל'ה למרות שהייתה בעיקר חמות. כי לי אישית גם הייתה קצת סבתא במובן החיובי של המילה. מאחל לכל נכד סבתא כזאת. כבר מתגעגע לשיחות שלנו, בעיקר על ספרים שהחלפנו בינינו. מתוך השיחה על הספר נפתחו להן שיחות לכיוונים בלתי צפויים, זה היה מובן מאליו אז, אבל עכשיו כבר צובט בלב כי נגמר.

אני לא נפרד ממך, ממש לא. אני רק ממשיך את השיחה האחרונה ובטוח שיהיו עוד.

שבט מורו

**“השארית מורשת פאר.
וצו חיים איתן.
כעת נוחי על כנפי
התכלת, תכלת בצבען,
עינייך האוהבות”**

מימי יקרה שלי

נוחי לך על כנפי התכלת

כמו העיניים הרכות והאוהבות שלך בימים האחרונים שלך איתנו

תודה שהלכת בזרועותיי, זרועותינו

עשית את זה ללא דופי כהרגלך

מסרי דש לאבא

ושוטו לכם יחד למרחבים אינסופיים

אני אזכור אתכם

בכל גל של ים,

עלה של רוח סתיו

בנרות השבת

בחגים

ובאהבה המשותפת

לכם, לי ולדניאל - מסעות בעולם

נוחו על משכבכם המשותף בשלום אמא,

ודעי לך שהשאריתם

מורשת פאר וצו חיים איתן

לבנותיכם, לנכדיכם ולניניכם.

נוחו בשלום.

מירב, בת הזקונים, נפרדת מאמא דליה

**“זיכרו את דליה מורן
האדירה כפי שרצתה
שיזכרו אותה:
מלוא כל החדר כבודה –
זקופה, לא נעזרת באיש,
עצמאית ולא נוטלת לעצמה
אף זכות יתר”**

נטע, מירב, אסיא ומרית

אומרים שלאהוב פירושו לקבל, בלי שיפוט וביקורת. ואמא שלי היתה המבקרת הכי חמורה שלי. שותפתי האינטלקטואלית והמקצועית מנעורי ועד הכתבה שפרסמתי בעיתוני, "הארץ", ההרצאה לסטודנטים והקורס האקדמי שהכנתי בסוף חודש מאי השנה, כשעולמי שלי עצר מלכת, עם אשפוזה בבית החולים.

אצל דליה מורן הייתה חובה להצטיין, לחילופין היא מוכנה להסתפק בכך שאהיה מעולה באופן יוצא מן הכלל ויותר מכולם. והאמת? היה קשה להצליח. תמיד היה מה לשפר: לכתוב אחרת מאמר כדי שהמסקנה תהיה יותר מובהקת, להסביר רעיון עם דוגמא יותר מדויקת, ולקצר, לקצר. "תפסיקי לדבר כל כך הרבה, מייקה (כך היא ואבא, רמי, קראו לי), אני כבר הבנתי. עכשיו שבי, נסחי עוד פעם, ככה שגם אחרים יבינו ותראי לי שוב מה כתבת.

מולה האפשרות שלי היתה אחת: להיות מושלמת, או לא להיות.

גם לעצמה לא ויתרה, אף הקלה, שום זכות יתר. דליה מורן תצא מן העולם זקופה ועצמאית, דמות אדירה הממלאת כל חלל שאליו היא נכנסת – מלוא כל החדר כבודה ויותר. לא הניחה לאיש לבוא ולראותה בחולשת גופה, לא עצמאית ונעזרת באחרים.

מקובל לומר שאהבה היא קבלה ללא תנאי.

אני יודעת שאימי אהבה אותי אהבת נפש ובד בבד לא ויתרה לי בכלום מעולם.

כך הבנתי שרצונה לצאת לדרכה האחרונה מבלי להירשם בזיכרון חבריה ומכריה בגעש ובכלל כמי שנזקקה אי פעם לסיוע של אחרים, היה ביטוי לנאמנות אמיצה לסובביה ואהבה עצומה כלפיהם.

תודה שבאתם ללוות את אמא שלי. זיכרו את דליה מורן האדירה כך, כפי שרצתה שיזכרו אותה.

לכבוד 70 שנה: געש סיפורי ילדות/ מאת יוסי שורר

הכל התחיל עם ההורים שלי, רוזיניה ואפריים, כאשר נפגשו בחוות ההכשרה של השומר הצעיר, אשר במדינת סאן פאולו בברזיל. כל זה קרה בתחילת שנת 1949. אבא שלי למד הנדסת בניין, הצטרף לפעילויות של השומר הצעיר, כאשר היעד הסופי עליה לארץ ישראל, להקים קיבוץ חדש. במחצית שנת 1950, ההורים שלי יחד עם קבוצת חלוצים, עלו לארץ והגיעו להכשרה בקיבוץ מעברות. אז קיבוץ מבוסס. אלו היו ימים לא קלים, מעט זמן אחרי סיום הקרבות של מלחמת העצמאות. ההורים שלי, רוזיניה ואפריים, נשארו במעברות עד העלייה לקרקע בגעש, ביולי 1951. האח שלי הבוגר אורי, נולד בינואר 1951. כעבור כמה שנים בקיבוץ, ההורים שלי החליטו לחזור לברזיל, בעיקר בגלל שאבא שלי רצה לסיים את לימודיו בהנדסת בניין. דבר זה לא התאפשר במסגרת הקיבוץ של אותם ימים.

בבית בברזיל, המילה געש הייתה תמיד נאמרת בכל הזדמנות. גם שליחים מגעש באותם ימים באו לבקר אותנו בבית לעתים קרובות. מאחר והורים שלי תמיד שאפו לחזור לארץ, החליטו בסופו של דבר במחצית 1970, שהגיע המועד לחזור. בסוף השנה פינינו הבית בברזיל, שטנו על אונייה גדולה שהביאה אותנו לאיטליה, משם עלינו לארץ במטוס של אל על. תחילה היינו חצי שנה במרכז קליטה בעיר לוד, רק ביולי 1971, באנו לגור בגעש. באותם ימים מרכז הקיבוץ היה החדר האוכל. זה היה בצריף גדול מאד, שהיה ממוקם באזור החנייה של בית התינוקות. כמובן שהקיבוץ היה שיתופי לכל דבר. הילדים גרו בבתי הילדים, להורים "חדר" (כך קראו לבית ההורים באותם ימים), שבו סלון קטן, חדר שינה, מקלחת שירותים ומטבחון קטנטן. לא היה מקום לילדים בחדרים.

אני הגעתי לקיבוץ נער בן שש עשרה, בקושי דובר עברית. מיד שיבצו אותי לבית משותף לקבוצת שחר, שהיו בני גילי. בספטמבר כבר למדתי איתם במוסד החינוכי רמות חפר, בקיבוץ מעברות (סגירת מעגל). במוסד ממש גרנו, זה היה הבית העיקרי שלנו הנערים. שם למדנו, אכלנו, עשינו פעילויות תרבותיות, מסיבות, ריקודים וכמובן הרבה טיולים. כל יום אחרי הלימודים וארוחת הצהריים בקיבוץ מעברות, היינו עולים לליילנד, משאית טיולית, שהייתה מסיעה אותנו, הלך חזור מהמוסד. היינו באים לעבוד בענפים השונים ולהיות קצת עם ההורים, עד לשעת חזרה למוסד בהסעה. אני הצטרפתי למוסד בכיתה י"א עד י"ב. אלו היו שנים לא קלות של קליטה בארץ זרה, עם נערים בני גילי, בעלי מנטליות שונה לגמרי למה שהכרתי קודם לכן בברזיל.

השרות הצבאי עשיתי בחייל השריון גם בסדיר וגם במילואים. התגייסתי שלושה שבועות אחרי מלחמת יום הכיפורים, נובמבר 1973, הצבא היה נתון בהתארגנות של אחרי מלחמה קשה, אולי הקשה מכולם עד כה. השרות הצבאי עזר לי מאד להשתלב בחברה הישראלית. הוא היה עבורי, אוסף של חוויות שמאד העצימו אותי.

אחרי השרות הצבאי, חזרתי לעבוד בקיבוץ, בפרדס. באותם הימים הפרדס היה כ- 200 דונם. מחולק לשני חלקים עיקריים: חלקה גדולה קרובה לבית, בסמוך למטע אבוקדו וחלקה שנייה רחוקה בגן שלמה, סמוכה לשוב חרוצים. אחרי כמה שנים של עבודה, הייתי גם הרכז של הענף למשך שנתיים. באותם ימים קטפנו כל הפרי על העצים, בעיקר בעזרת מכונה שנקראה מיכלסון (עפרון), שמשתמשים בה עד היום באבוקדו לקטיפ.

אחרי טיול גדול עם המשפחה (1981), בעיקר בארה"ב, חזרתי לעבוד במפעל התאורה, במחלקת הצביעה. הצביעה נעשתה בעזרת מכונה אוטומטית, שבה תלו את הגופים, אחרי שעברו שטיפה מיוחדת וייבוש, קיבלו צביעה בשיטה הידרוסטטית וקלייה בתנור מיוחד. אחרי סיבוב של כל המסוע, קיבלת גוף מוכן. הייתי מנהל המחלקה כעשר שנים, עד שנת 1994, גם כיום קיימת מכונה דומה ומשוכללת יותר במפעל.

אחרי כעשר שנים שלעבודה במפעל, התחלתי לעבוד בחינוך חברתי, במרכזונים, בעיקר במרכזון הבוגר. כעבור כמה שנים התקבלתי גם בחינוך הפורמאלי, בבית הספר אדם וסביבה, שבאותם הימים (2004), היה בניהולו של יריב יערי (יערי). לאחר מכן בנהולה של אורה קוגלר וכיום יובל בפיקוד. הייתי מחנך כיתה עד השנה הנוכחית (2021).

בקיבוץ של שנות השבעים, עד שנות התשעים המאוחרות, החיים התנהלו מסביב לחדר האוכל. סדרן העבודה היה "תופס" חבר, ומגייס אותו לשמירה, חליבה, תורנות בחדר האוכל, תורנות שבת, תורנות של שלושה חודשים בשטיפת כלים, בחצרנות במטבח ועוד עבודות נחוצות באותם ימים. אני בעצמי הייתי, סדרן עבודה (2 קדנציות), סדרן רכב 3 פעמים, חצרן מטבח, שוטף כלים, חולב ברפת שנים רבות וכמובן אין ספור פעמים שומר ועוד ועוד. לא היה כמעט יום שלא הייתה תורנות כלשהי, לפעמים גם יותר מאחת.

הקמתי יחד עם אשתי אדל, משפחה לתפארת, ארבעה ילדים נפלאים, ניב, נטע, עז ונוי. כולם נשואים עם ילדים (נכדים) מקסימים.

החיים בקיבוץ בשבילי, היו תמיד מאד נוחים, עד עצם היום הזה. מרגיש מאד מחובר לקהילה, לחברים, בעיקר לחברת הילדים, שאני מרגיש שתרמתי הרבה לחינוך הילדים.

לכבוד 70 שנה: געש סיפורי ילדות כתבה על צבי שחר ז"ל 7.12.1964 מעיתון מעריב

5 פיתות, אבוקדו וספל קפה...

מאת נ. שרני

על כך מעידים שמות רבים לפני זה בשפות העמים שחיו לפני הכיבוש במקומות בהם גדל האבוקדו, מי מכסיקו הועבר הגידול למרכז אמריקה, לימאיקה וליתר האיים המערב-הודיים. במאה ה־19 הובא האבוקדו לארצות-הברית, תחילה לסלורידה ר' לאחר-מכן לקליפורניה.

בארצות מרכז-אמריקה ובאיי הודו המערבית לא קיימים כמעט כל מסעי אבוקדו סדירים. אלא עצים בודדים או קבוצות-עצים, ליד בהרי-סנודים, או כאילנות-צל בחוף סטעי הקפה, חלק גדול של הפרי אינו מגיע כלל לשווקים בערים, אלא נאכל במקום גידולו. בנוואטמלה, למשל, קיים פת"גם והאומר: "חמש פיתות, אבוקדו וכוס קפה - הם ארוחה נהדרת..."

בקליפורניה משתדלים מסעי הפרי אבוקדו על 100 אלף דונם - ובכל ארצות-הברית 150 אלף דונם - עד לפני זמן לא רב נאכל כל הפרי במדינת קליפורניה עצמה ורק בי שנים האחרונות התחילו לשווק פרי זה בכמויות גדולות גם במדינות הדרום של ארצות-הברית.

ה סיור המרתק והממושך בארצות הניווול של האבוקדו, נתן לו לי קיבוצניק הישראלי שהות לראות וללמוד הרבה. להתעניין גם בבטיחות שיווק ומחירים, הוא בדק אילנות-ענק בני 150-100 שנה. המניבים עד שנה אחת לכל עץ, ניסה לאקלם זנים מסוימים בישראל, ובכמה מקרים אף נטל רכב שנשלח לארץ לשם הרכבה נסיונית. "לצער", אומר צ. שחר, "לא אפשר האגף להגנת ה-צומח את כניסיו הרבים".

את תוצאות הצפייתו מילסו שחר בשבוע לארץ, הוא מצא כי הפרי אבוקדו מהווה בארצות הברית סחורה מוזנת ביותר, הנצרך עלייה כל שכבות העם, מהפועל העני ביותר ועד העשירים. הטיפול עלייה מסודרת המטשלה והמחקר בארצות אלו בגידול פירות הוא מועט ביותר. חוסר טכני איים ואנשי מחקר בחקלאות אינו מאפשר להם להתפנות לכך ורוב מדאמציהם מכוונים לשיפור גידול הפירות. המהווה מוון עיקרי של אותם העמים.

כן הביא במפתחתו את סיכויי הפרי הרב שצבר, על שיטות עיבוד, טיב הקרקע, השקיה, קטיף ואריזה מלחמה במזיקים, וכו'. שוב חוזרים אנו מארצות רחוקות אל - המטע שלנו והמטפטרוריה שלנו. צבי שחר חוזר ומתאר את "אסון-הטבע הכלל-ירגילי" שפקד את תקד את מטע האבוקדו של געש. הוא מודאג מאד בשל התעלמותה של הממשלה. לא נוכל להחזיק מעמד - הוא חוזר ומדגיש.

מלבד הצריכה הגדולה בארץ, מיוצאים מישראל כמויות גדולות לאירופה, ובעיקר לסקנדינביה, שווייץ, גרמניה ואיטליה. הפרי שלנו משיג שם מחירים גבוהים בהרבה מאלה שמשוגות הארצות המתחרות. המתחרות העיקריות של ישראל הן מרטיניק וצפון אמריקה.

בעוד שבשנת 1958 לא עלה הייצוא הישראלי על 17 טונות אבוקדו. הסת"כ הייצוא אשתדק ב־500 טונות. אומון השיווק בארץ והייצוא בעונה הנוכחית הוא 1200 טונות.

פ צבי שחר קומץ באשמורת לילה אל הברוסטר. המטפטרורה? ה' טרמפטרורה! אין אויב גדול מזה למטע הרגיש והמסונק, לאחר מה ש' ארע בחורף שעבר, שוב אין הוא ישן בלילות במנוחה.

כשהליל צבי לזרוק את כל ענפי המטע האחרים מאחורי גו ולהשוך את האבוקדו ל"שירת-חיים" - הוא יצא להתחקות על שרשיו של עץ זה, על תכונותיו, ללמוד את שיטת גידולו וטיפוחו במולדתו מטע. כך עשה לא טכבר המישה החדשים בארצות מרכז אמריקה ובים הקריבי. הקיבוץ, שאי"ש רד לחברו את מטע ההסתכלות וה' לימודים הוון, ידע יפה כי החשקעה היא כזאת, צבי שחר הוא כיום בר' סמכא אנסקלוסיבי בתחום זה, ודעתו בעני מטעים סובטרופיים מקובלת על משרד החקלאות ועל ארגוני בעלי המטעים שבמדינת.

כל הימים מעידים על כך - סיפר לנו צבי - שמוצא עץ הפרי אבוקדו הוא ממכסיקו, שם גידולו האינדיאנים שנים רבות לפני כיבוש ארצם על-ידי הספרדים. בשנת 1520.

ה התחיל כמו בסיפור הדוע של שלום-עליכם, על המלמד ש' חשקה נפשו בחביתה-שלי-ביצים.

יום אחד ביקשנו לתבל את פיתנו באבוקדו. כיון שלא מצאנו את המעדן והאנוב עלינו באף אחת מן התנויות שבעיר (הדבר היה בימי השטטנוגות), נחקפנו מין בולמוס של אבוקדו, עד שקמנו והלכנו לקיבוץ געש.

לקיבוץ נאה זה, השוכן במישור החוף, ושרוב חבריו הם יוצאי דרום-אמריקה, יש מטע האבוקדו הגדול ביותר בארץ: 200 דונם! מס' פיק שתרמה את הפרי תלוי על ה' אילנות שפעם-ישעמים - ואתה שבע מן המראה בלבד.

באנו אל צבי שחר, איש המטע ה' סובטרופי של הקיבוץ, ואמרנו לו: ספר לנו מה שתספר, אבל רק על האבוקדו. כל נושא אחר אינו מובר אל לבנו. צבי, שהוא מן המומחים המעטים בארץ לאבוקדו, ספה חמיד לספר על הפרי, שלגביו אינו רק ענף מכניס במשק, אלא גם "היבוי" אישי. הוא, פשוט, "משוגע" לאבוקדו, והוא שהכניס את הענף למשק, טיפחו והאירר.

הפעם היתה רוחו של האיש נכאת, הסיפוח ונשמי-העץ האחרונים פגעו פגיעה חמורה במטע הרגיש, שעדיין לא התאושש דיו, מן הקרה שפגעה בו אשתדק פגיעה קטלנית.

מטעי קיבוץ געש ככלו מן הקרה נזקים בשיעור 400 אלף ל"י. מסכה זור, אומר צבי שחר, "ערערה את היסוד הכלכלי של המשק, ואם לא תבוא הממשלה לעזרה והשלם פרי צויים קיים חשש רציני להמטוטתו של הקיבוץ מבחינה כלכלית".

ד לפני 10-12 שנה היה האבוקדו מטע נדיר בישראל. אילנות בור" דים גולו בנינות של "אספנים", פה ופה, ופריים האכזזי (בדומה למאנגו), הלהיט את דמיונם של חובבי יבשות רחוקות.

הכאעים לצרכי מסחר הם צעירים אצלנו ביחס. צבי שחר, שראה את העץ גדל בנינות פרטיות, התאהב בו סמבט ראשון, ראיתי - הוא אומר - שזה יכול להיות עסק טוב, מה גם שהעצים כאן ואף הפרי, עולים בהרבה במחירם אצלנו על המטעים המסחריים בקליפורניה, החלטתי ל' אורה את האבוקדו בקבוץ געש. ה' רעיון עורר אמנם בתחילה חששות ומורתרות, אין לנו די קרקע לנסיר נוח חובבניים, ואף על פי כן הנסיון נעשה, ולא הכויב, אשתדק הניב המטע של הקיבוץ 110 טונות, אף כי חלק מהפרי הושמר בקרה, אסון-טבע נזיר שכוח עדיין לא פקד את מישור החוף, האבוקדו, נכנס, איפוא, לאופנת.

פסטיבל האוכל 2021

הנערים בפסטיבל האוכל 2021!

פסטיבל האוכל ספטמבר 2021 / מאת עילאי ברק

עשינו הכל, רק היה חסר האישור הסופי שהפסטיבל מתקיים.

"געש", ישוב אדום. באותו יום היינו בטוחים, אין פסטיבל. אני כבר כמעט וויתרתי, אבל הנערים אמרו לי: "אל תדאג, נמצא פתרון לזה" אז נרגענו והמשכנו לתכנן איך זה יעבוד, חשבנו על שלוש אופציות שונות לאיך הפסטיבל יתקיים.

שבועיים לפני הפסטיבל, קיבלנו אישור סופי. יש פסטיבל אוכל! כולם בעננים שהודענו שיש אישור.

כל המוסד סובב סביב זה, אבל עוד מחכה לנו המון עבודה, כדי שהדברים שכתובים לנו על הדפים יהפכו למציאות.

אז פסטיבל האוכל התקיים, מי היה מאמין שבין גל שלישי לרביעי ומי יודע כמה גלים כבר פסטיבל האוכל בקיבוץ געש יתקיים.

אספר לכם מנקודת המבט שלי ושל עמית, מדריכי המוסד, על כמה הנערים האלו השקיעו עבודה שעות על גבי שעות, נתנו מעצמם ורק חשבו על, לעשות טוב לקהילה שלנו, כדי שפסטיבל האוכל הזה יצא לפועל.

אני חושב שמהרגע שהתחלתי לעבוד בתור מדריך במוסד, הגיעו אלי הילדים ואמרו, "השנה יש פסטיבל אוכל" ואני כמובן הייתי איתם: "השנה יש פסטיבל אוכל" אמרנו!

ביקשנו, העלנו רעיונות, מצאנו נושא, תחנות, צוות, רשימות אוכל.

הנערים עבדו סביב השעון. כל רבע שעה שיש לעבוד, הם עבדו. רוב הפעמים, ללא העזרה שלנו, המדריכים. הכל הם עשו.

הבאנו קרטונים. ליקטנו שלטים ישנים. דאגנו שבכל פינה בקיבוץ יהיה משהו.

שכולם יראו שיש פסטיבל אוכל השנה!

יום ראשון, בערב יום לפני הפסטיבל, נפגשנו כולם והתחלנו לעבוד ממש כמו מסעדה ענקית שמריצה פס של שבעה מיקסרים, שעובדים על בצק לפיצות. במקביל פס שניצלים של אנשי הביצה, אנשי הפירורים ואנשי הסידור.

הכל רץ. שום דבר לא עוצר. וכל זה בגלל הנערים המדהימים האלה, שרק רצו שהפסטיבל הזה יהיה הכי טוב. בערב ישבנו כולנו, ואמרנו לכולם, לישון כמו שצריך כי מחר היום הגדול.

היום הגדול הגיע! מהבוקר, הגיעו כל הנערים. הלכנו להביא הזמנות אחרונות מהכולבו והתחלנו לעבוד.

עבדנו על להקים כל דוכן. לדאוג שהבצק תופח כמו שצריך. שהכל עובד בדיוק כמו שרצינו.

ההורים הגיעו לעזור בחיתוכים. הילדים מתחילים לפתוח ולהכין בצקים לפיצות. התפאורה כבר עומדת. ואני ועמית בעננים, מאיזה נערים יש פה וכמה הם רוצים וכמה הם רציניים.

אחרי הצהריים, ההתרגשות בשיאה הפסטיבל עומד. הכל רץ בדיוק כמו שרצינו. הכל צבעוני, יש שירים שמחים, הקהילה שלנו מגיעה ואוכלת. לי ולעמית, רק נשאר לעמוד ולהסתכל על הנערים רצים בין תחנה לתחנה עובדים ונהנים.

פסטיבל האוכל ספטמבר 2021 / מאת עילאי ברק

החיסול מגיע תוך שעה וחצי. הכל חוזר להיות כאילו לא היה פה לפני שעה אירוע ענק. כולם עייפים אבל מתגאים בעצמם. משחררים את הילדים לנוח. מגיע להם הם עבדו קשה. אני ועמית מסתכלים אחד על השני ומרגישים כמו שני הורים גאים בעשרים נערים הכי טובים שיש!!! שהרגע סיימו שבועיים שעבדו כמו מטורפים.

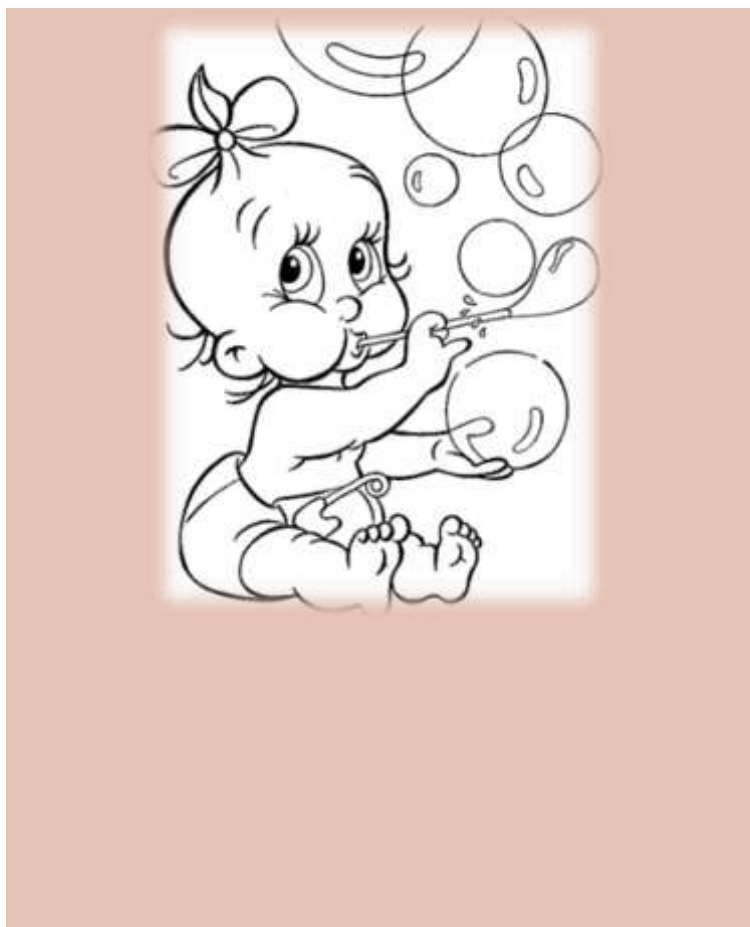
אז לסיום אגיד שלנערים האלה מגיעות כל המחמאות והכל עמד רק בזכותם. התגאנו על זה שאנחנו זכינו להיות המדריכים שלהם ולהתמלא גאווה שהפסטיבל הזה התקיים בזכותם.

צלצלו להגיד מזל טוב

17.11- ארז גולדשטיין, פארלי פילס, מיקה קסלסי, אשל נבו
18.11- אירית ניימן, אפרת קסטין, גל שרוני
19.11- אורית קלינה, עידית להב, גליה פנצינר, שיר קסטין בן אשר, אוהד שחר, גיא סקיבה
20.11- גדי מעין, רן גוגנהיים, תמר בן אריה, נבו דרורי
21.11- רוברטו קופרמן, איתי מרדכי שרויט
22.11- גלית דור, יואב ברק
24.11- שולה ברק, אלה דור, אמיר אחרק
25.11- עמליה יערי, יהודית כנען, אורן מעין, זהר חרוש, גלי ברק
26.11- פנחס נגרי, שחר סלוצקי
27.11- רוני בוכמן, יוגב ויין
28.11- אריאלה דרורי, מיקי רובינסקי
29.11- רותי צרפתי נגרי, ערן שקד, עופרי שקד
30.11- נעמי גוגנהיים

1.11- מייק ניל פנצינר
2.11- אשל אחרק, רוני טמים
3.11- זיו חרוש
4.11- רבקה רובינשטיין, הדר יוגב, הראל סופר
5.11- יוסי שחר, ג'אירו פלר, שרון אבני, אילי מדי
6.11- אסף רובינסקי, שלו לביא
8.11- נעמי שחר, שושנה לוין, עינת קופרמן, מעין שרויט
9.11- יוסי שורר
10.11- נועה פנצינר, אריאל אמזלג
11.11- בטי דרורי, רוזיטה אבני, סוניה ברדה, ליר דור
12.11- שמואל צרפתי, דבורה קייט, משה משלנקה, עודד דרורי, שגיאה רובין
13.11- יפתח פרנס, איתי משה הדר,
14.11- מתן מדי
15.11- זוהרה קדוש
16.11- אריק קורי

ברכות:

**ללוטן ורמי דור מנו
ולכל המשפחה**

מזל טוב

**להולדת הבן,
ליאם נכד לגלית ותמיר
נין לעמליה**